

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 142/2015-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. marca 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ludmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Kuric, s. r. o., Dolný Val 11, Žilina, konajúcou prostredníctvom advokáta a konateľa JUDr. Pavla Kurica, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 0 Tp 538/2014 z 26. novembra 2014 v spojení s opravným uznesením z 26. novembra 2014 a uzneseniami Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 Tpo 100/2014 z 1. decembra 2014 a z 30. decembra 2014 a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. januára 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 0 Tp 538/2014 z 26. novembra 2014 v spojení s opravným uznesením z 26. novembra 2014 a uzneseniami Krajského súdu v Bratislave (ďalej len krajský súd“) sp. zn. 4 Tpo 100/2014 z 1. decembra 2014 a z 30. decembra 2014.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ je obvinený z trestného činu vraždy v štádiu prípravy podľa § 7 ods. 1 a § 219 ods. 1 a 2 písm. f) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a z účasti na trestnom čine vraždy podľa § 10 ods. 1 písm. c) a § 219 ods. 1 a 2 písm. a), i) a j) Trestného zákona.

Okresný súd rozhodol uznesením sp. zn. 0 Tp 538/2014 z 26. novembra 2014 podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku o predĺžení lehoty väzby sťažovateľa (bod I výroku) a súčasne nenahradil jeho väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka (bod II výroku). Výrok v bode I vyhlásil takto: „*Podľa § 76 ods. 3 Tr. por. súd u obvineného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] od 14. 05. 2014, predlžuje lehotu trvania väzby o 4 /štyri/ mesiace a 5 /päť/ dní, t. j. do 19. 04. 2014. s tým, že u obvineného naďalej trvajú dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/, b/, písm. c/ Tr. por.*“

Okresný súd toho istého dňa, t. j. 26. novembra 2014, vydal opravné uznesenie, ktorým podľa § 174 ods. 1 Trestného poriadku s poukazom na § 180 Trestného poriadku rozhodol o oprave pisárskej chyby a zrejmej nesprávnosti vo výrokovej časti uznesenia o predĺžení lehoty väzby sťažovateľa tak, že bod I výroku má správne znieť: „*Podľa § 76 ods. 3 Tr. por. súd u obvineného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] od 14. 05. 2014, predlžuje lehotu trvania väzby o 4 /štyri/ mesiace a 5 /päť/ dní, t. j. do 19. 04. 2015. s tým, že u obvineného naďalej trvajú dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/, b/, písm. c/ Tr. por.*“

Opravné uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 5. decembra 2014 a v zákonnej lehote podal proti nemu sťažnosť, v ktorej namietal, že okresný súd nemohol rozhodnúť opravným uznesením podľa § 174 ods. 1 Trestného poriadku s poukazom na § 180 Trestného poriadku, pretože neboli splnené zákonné podmienky na tento procesný postup. Sťažovateľ argumentoval, že okresný súd vyhlásil uznesenie tak, ako je uvedené v zápisnici, a preto nemôže ísť o odstraňovanie pisárskych chýb. Krajský súd rozhodol o sťažnosti uznesením sp. zn. 4 Tpo 100/2014 z 30. decembra 2014 tak, že ju zamietol ako nedôvodnú. V odôvodnení uznesenia uviedol: „... postup sudcu..., bol v úplnej zhode so zákonom, keďže aj z logiky veci a stavu konania jednoznačne vyplýva, že tu išlo o zrejmu nesprávnosť, keď vo výrokovej časti uznesenia ohľadom predĺženia lehoty trvania väzby sudca uviedol nesprávny dátum 19. 04. 2014. Išlo tu o taký dátum, ktorý už uplynul a taktiež taký, v čase ktorého sa obvinený [REDAKOVANÉ] ešte ani nenachádzal vo väzbe (do väzby bol vzatý až 14. 05. 2014), preto uvedená skutočnosť nemôže byť predmetom sporu ani chybnéj interpretácie.

Krajský súd konštatuje, že keď sa predlžuje lehota trvania väzby, táto lehota sa musí viazať o čas budúci, až nasledujúci po rozhodnutí vo veci samej.“

S poukazom na § 76 ods. 2 Trestného poriadku sťažovateľ uvádza: „Sťažovateľovi základná lehota trvania väzby v prípravnom konaní uplynula dňa 14. 12. 2014, pričom k tomuto dátumu nebolo v súlade s ust. § 76 ods. 3 Tr. poriadku právoplatne rozhodnuté sudcom pre prípravné konanie o predĺžení lehoty väzby... V posudzovanom prípade nebol spis, ktorým sa rozhodovalo o opravnom uznesení, ktorým bola lehota väzby predĺžená v zákonom stanovenej lehote predložený II. stupňovému odvolaciemu súdu. Rovnako tak II. stupňový súd konajúci o sťažnosti sťažovateľa nerozhodol v lehote stanovenej ustanovením § 76 ods. 3 Tr. por., t. j. nerozhodol do uplynutia lehoty, ktorá bola lehotou väzby v prípravnom konaní, alebo lehoty, ktorá sa má predĺžiť.

Sťažovateľ i v súčasnom období sa nachádza vo výkone väzby, a to aj napriek tomu, že krajský súd o jeho sťažnosti proti opravnému uzneseniu rozhodol až dňa 30. 12. 2014, ktorým dňom sa podľa nášho názoru právoplatne rozhodlo o predĺžení väzby.“

Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľ namieta, že jeho väzba nebola predĺžená zákonným spôsobom, a preto navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Okresný súd Bratislava I. uznesením č. 0 Tp/538/2014 zo dňa 26. 11. 2014... v spojení s opravným uznesením 0 Tp/538/20014 zo dňa 26. 11. 2014 a Krajský súd Bratislava uznesením 4 Tpo/100/2014 zo dňa 1. 12. 2014 a uznesením č. 4 Tpo/100/2014 zo dňa 30. 12. 2014... porušili základné právo sťažovateľa na ochranu osobnej slobody zaručené článkom 17 ods. 5 a odsek 2 ústavy Slovenskej republiky v spojení so základným právom na súdnu ochranu priznaným článkom 46 odsek 1 ústavy Slovenskej republiky.

2. Uznesenie Okresného súdu Bratislava I. uznesením č. 0 Tp/538/2014 zo dňa 26. 11. 2014 v spojení s opravným uznesením č. 0 Tp/538/20014 zo dňa 26. 11. 2014 a uznesenie Krajského súdu Bratislava č. 4 Tpo/100/2014 zo dňa 1. 12. 2014 a uznesenie č. 4 Tpo/100/2014 zo dňa 30. 12. 2014 zrušuje a Okresnému súdu Bratislava I. prikazuje, aby obv. ██████████ prepustil neodkladne z väzby na slobodu.

3. Sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 353,82 Eur...“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis III. ÚS 138/02 a v ňom citovaná ďalšia judikatúra).

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania (III. ÚS 294/06). Ústavný súd sa preto v rámci predbežného prerokovania nezaoberal sťažovateľovou argumentáciou o porušení čl. 2 ods. 2 ústavy, ktorá nie je premietnutá v petite sťažnosti.

1. K uzneseniu okresného súdu o predĺžení lehoty väzby sp. zn. 0 Tp 538/2014 z 26. novembra 2014

Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody,

porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ mohol domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02).

Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha právomoc ústavnému súdu zaoberať sa porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (mutatis mutandis I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd občana je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k tomu základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta, a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

Podľa § 72 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku rozhodnutím o väzbe sa rozumie rozhodnutie o návrhu na predĺženie lehoty väzby obvineného.

Podľa § 83 ods. 1 Trestného poriadku proti rozhodnutiu o väzbe je prípustná sťažnosť. Sťažnosť nie je prípustná, ak o väzbe rozhoduje odvolací súd alebo dovolací súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

Uznesenie okresného súdu o predĺžení lehoty väzby sťažovateľa podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku je uznesením súdu prvého stupňa, proti ktorému je prípustná sťažnosť. Zo zápisnice o výsluchu obvineného sp. zn. 0 Tp 538/2014 z 26. novembra 2014, v ktorej je uvedené aj napadnuté uznesenie v plnom znení s odôvodnením a poučením tak, ako bolo vyhlásené, vyplýva, že sťažovateľ bol poučený o možnosti podať sťažnosť, proti výroku v bode I len ihneď po vyhlásení uznesenia do zápisnice okresného súdu a proti výroku v bode II do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažovateľ po porade so svojím obhajcom uviedol, že podáva sťažnosť proti obidvom bodom výroku uznesenia. Prítomný prokurátor vyhlásil, že sa vzdáva práva podať sťažnosť vo vzťahu k obidvom bodom výroku.

Z uznesenia krajského súdu sp. zn. 4 Tpo 100/2014 z 30. decembra 2014 vyplýva, že na základe výslovného prejavu vôle sťažovateľa krajský súd uznesením sp. zn. 1 Tpo 93/2014 z 1. decembra 2014 podľa § 188 ods. 4 Trestného poriadku vzal na vedomie späťvzatie sťažnosti sťažovateľom z 27. novembra 2014.

Vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, nemožno rozumieť už samotné podanie posledného z nich oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (m. m. IV. ÚS 177/05).

Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ pred podaním sťažnosti ústavnému súdu nevyčerpal jemu dostupný riadny opravný prostriedok proti napadnutému rozhodnutiu okresného súdu. Ústavný súd sa preto zameril na posúdenie, či sťažovateľ nevyčerpal riadny opravný prostriedok z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Sťažovateľ považoval napadnuté rozhodnutie za nezákonné z dôvodu chyby v dátumovom označení konca predĺženej lehoty väzby a, ako vyplýva z jeho argumentácie, z tohto dôvodu považuje predĺženie väzby za rozporné so zákonom. Hoci sťažovateľ sa k späťvzatiu sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu nevyjadril, podľa názoru ústavného súdu sa dá usudzovať, že sa týmto postupom účelovo snažil zabrániť prípadnej náprave chyby okresného súdu. Úlohou ústavného súdu nie je riešiť, či by v riadnom opravnom konaní mohla byť táto chyba napravená, touto úvahou sa mal v zásade zaoberať po vyhlásení uznesenia okresného súdu prítomný prokurátor. Pre posúdenie prípustnosti sťažnosti je podstatné, že sťažovateľ považoval nápravu chyby okresného súdu za rozhodnutie vo svoj neprospech, a preto akceptoval, že nevyužil riadny opravný prostriedok proti tomuto rozhodnutiu. Ústavný súd teda sťažnosť v tejto časti neodmietol pre neprípustnosť a zaoberal sa posúdením príčinnej súvislosti medzi námietkami sťažovateľa a označenými základnými právami.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon...

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Súčasťou judikatúry ústavného súdu je ustálený právny názor, že čl. 17 ústavy týkajúci sa osobnej slobody obsahuje jej základné hmotné a procesné atribúty vrátane práva na súdnu ochranu pri jej pozbavení, a preto na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe je aplikovateľné toto špeciálne ustanovenie o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenia čl. 46 ods. 1 ústavy o práve na súdnu ochranu (napr. III. ÚS 135/04, III. ÚS 277/07, II. ÚS 131/08). Sťažovateľ napáda v tejto časti sťažnosti rozhodnutie o predĺžení lehoty väzby, teda rozhodnutie o pozbavení osobnej slobody väzbou, a preto ústavný súd posúdil sťažnosť v časti namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy uvedeným uznesením ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vo vzťahu k čl. 17 ústavy ústavný súd vo svojej judikatúre uvádza, že každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (mutatis mutandis II. ÚS 55/98, I. ÚS 177/03, III. ÚS 7/00). Požiadavku obsiahnutú v tomto článku nemožno definovať *in abstracto*, ale musí sa posúdiť podľa okolností každej veci vrátane toho, čo v sťažnosti uviedol sťažovateľ (I. ÚS 109/03).

V rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 83/03 ústavný súd uviedol, že porušenie základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy sa musí vzťahovať na to, že obvineného možno vziať

do väzby iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu, pričom niektorý z týchto ústavných prvkov uvedeného princípu pri uvalení väzby chýbal alebo sa nepoužil, prípadne sa použil v rozsahu prevyšujúcom zákonom dovolený rozsah, napríklad obvinený by bol vo väzbe nad čas dovolený zákonom bez rozhodnutia súdu o predĺžení väzby alebo bez osvedčenia konkrétnych skutkových okolností.

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu v súvislosti s absenciou ústavne súladného podkladu pre jej ďalšie trvanie. Ústavný súd sa preto zameral na posúdenie, či napadnuté uznesenie okresného súdu v jeho právne záväznej výrokovej časti splňa atribúty ústavnosti obmedzenia osobnej slobody väzbou, s dôrazom na časový aspekt jej trvania. Ústava v tejto súvislosti odkazuje na zákon, a preto je referenčným rámcom posúdenia zákonná úprava vzťahujúca sa na podmienky predĺženia lehoty väzby podľa § 76 Trestného poriadku.

Podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku súd alebo sudca pre prípravné konanie rozhodne o väzbe alebo o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby v prípravnom konaní tak, aby v prípade podania sťažnosti proti rozhodnutiu mohol byť spis predložený nadriadenému súdu najneskôr päť pracovných dní pred uplynutím lehoty, ktorá by bola lehotou väzby v prípravnom konaní alebo pred uplynutím lehoty väzby v prípravnom konaní; nadriadený súd rozhodne do uplynutia lehoty, ktorá by bola lehotou väzby v prípravnom konaní alebo lehoty, ktorá sa má predĺžiť, inak predseda senátu nadriadeného súdu prepustí obvineného z väzby na slobodu písomným príkazom, ktorý musí byť primerane odôvodnený... Predĺženie lehoty väzby môže trvať až sedem mesiacov, lehota väzby v prípravnom konaní však nesmie presiahnuť dĺžku podľa odseku 7. Pri späťvzatí návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby sa postupuje primerane podľa § 72 ods. 3 Trestného poriadku.

Podľa § 76 ods. 6 písm. c) Trestného poriadku celková lehota väzby v prípravnom konaní spolu s väzbou v konaní pred súdom nesmie presiahnuť štyridsaťosem mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin.

Podľa § 76 ods. 7 písm. c) Trestného poriadku z lehoty uvedenej v odseku 6 pripadá na prípravné konanie najviac dvadsaťpäť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin.

Väzba sťažovateľa bola predĺžená rozhodnutím príslušného súdu, ktorému bol návrh prokurátora predložený včas. Tieto skutočnosti sťažovateľ nespochybňuje, nespochybňuje ani existenciu dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku, ani to, že navrhovaná lehota predĺženia väzby nepresiahla prípustnú lehotu väzby v prípravnom konaní, a teda mohla byť predĺžená o súdom určenú lehotu štyroch mesiacov a piatich dní. Podľa sťažovateľa však o predĺžení väzby nebolo právoplatne rozhodnuté pred uplynutím základnej lehoty väzby v prípravnom konaní. K tomuto tvrdeniu neuviedol v sťažnosti žiadnu právnu argumentáciu.

S názorom sťažovateľa nemožno súhlasiť, pretože späťvzatím jeho sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu o predĺžení lehoty väzby nadobudlo napadnuté uznesenie okresného súdu právoplatnosť [§ 184 ods. 1 písm. b) bod 2 Trestného poriadku]. Oprava vyhotovenia uznesenia postupom podľa § 174 ods. 1 Trestného poriadku s poukazom na § 180 Trestného poriadku, ako bola vykonaná v tejto veci, nemala vplyv na právoplatnosť a vykonateľnosť uznesenia okresného súdu o predĺžení lehoty väzby. Uznesenie o predĺžení väzby nenadobudlo právoplatnosť v spojení s opravným uznesením, čo v podstate tvrdí sťažovateľ, opravné uznesenie sa po svojej právoplatnosti stalo súčasťou opravovaného uznesenia. Iný následok nevyplýva z § 174 a v okolnostiach danej veci ani z § 175 v spojení s § 180 Trestného poriadku.

Vzhľadom na význam osobnej slobody ako základnej hodnoty v demokratickom a právnom štáte (IV. ÚS 83/03) a striktné podmienky jej ústavne prípustného dočasného obmedzenia/pozbavenia je nevyhnutné, aby výroková časť rozhodnutia, ktoré je podkladom pre ďalšie trvanie väzby, obsahovala dôvod väzby a čas jej ďalšieho trvania

vyjadrené presne a určito, spôsobom, ktorý zodpovedá zákonu a neumožňuje alternatívne interpretácie.

Lehota predĺženia väzby sťažovateľa bola vo výroku napadnutého uznesenia okresného súdu jednoznačne, zrozumiteľne a presne časovo určená počtom mesiacov a dní, čo zodpovedá zákonnej úprave, a začala plynúť nasledujúci deň po uplynutí posledného dňa základnej lehoty väzby v prípravnom konaní (t. j. od 15. decembra 2014). Tento spôsob označenia predĺženej lehoty nevzbudzuje pochybnosť o tom, že väzba bola predĺžená o čas ustanovený zákonom a v súlade s § 76 ods. 3 Trestného poriadku, t. j. interval predĺženia nepresiahol sedem mesiacov a súčasne prípustnú dĺžku lehoty väzby v prípravnom konaní podľa § 76 ods. 7 Trestného poriadku (v prípade sťažovateľa dvadsaťpäť mesiacov). Inú interpretáciu nepripúšťa ani nesprávne označenie posledného dňa predĺženej lehoty väzby spočívajúce v uvedení dátumu, ktorý uplynul pred vyhlásením napadnutého rozhodnutia a v čase, keď sa sťažovateľ nenachádzal vo väzbe.

Ústavný súd dospel k záveru, že väzba sťažovateľa predĺžená napadnutým uznesením okresného súdu nepresiahla zákonom určené lehoty a o jej predĺžení bolo rozhodnuté v súlade čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, a preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2. K opravnému uzneseniu okresného súdu sp. zn. 0 Tp 538/2014 z 26. novembra 2014

Podľa § 185 ods. 1 Trestného poriadku opravným prostriedkom proti uzneseniu je sťažnosť.

Podľa § 185 ods. 2 Trestného poriadku sťažnosťou možno napadnúť každé uznesenie policajta okrem uznesenia o začatí trestného stíhania. Uznesenie súdu alebo prokurátora

možno sťažnosťou napadnúť len v tých prípadoch, v ktorých to zákon výslovne pripúšťa, a ak rozhoduje vo veci v prvom stupni.

Proti uzneseniu okresného súdu bola prípustná sťažnosť, o čom bol sťažovateľ okresným súdom poučený a túto možnosť využil. O sťažnosti bol príslušný rozhodnúť a aj rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 4 Tpo 100/2014 z 30. decembra 2014.

Existoval teda iný, všeobecný súd, na ktorý sa sťažovateľ mohol obrátiť so svojimi námietkami proti opravnému uzneseniu okresného súdu, ktorý bol oprávnený a aj povinný poskytnúť ochranu jeho základným právam, a preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

3. K uzneseniu krajského súdu sp. zn. 4 Tpo 100/2014 z 1. decembra 2014

Vychádzajúc z petitu sťažnosti, predmetom konania je aj sťažovateľom namietané porušenie jeho základných práv uznesením krajského súdu sp. zn. 4 Tpo 100/2014 z 1. decembra 2014.

Sťažovateľ nepriložil k sťažnosti označené uznesenie krajského súdu a v sťažnosti sa k nemu ani nevyjadril. Z uznesenia krajského súdu sp. zn. 4 Tpo 100/2014 z 30. decembra 2014, ktorým rozhodol o sťažnosti proti opravnému uzneseniu okresného súdu, vyplýva, že sťažovateľ podal aj sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu o predĺžení lehoty jeho väzby z 26. novembra 2014. Obhajca sťažovateľa vzal sťažnosť späť 27. novembra 2014 a sťažovateľ krajskému súdu 1. decembra 2014 potvrdil, že súhlasí s týmto postupom. Na základe toho krajský súd uznesením sp. zn. 1 Tpo 93/2014 z 1. decembra 2014 vzal na vedomie späťvzatie sťažnosti.

Vzhľadom na to, že sťažovateľ označil uznesenie krajského súdu z 1. decembra 2014 nesprávnou spisovou značkou [§ 50 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde], napadnuté

uznesenie k sťažnosti nepriložil (§ 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde) a najmä sťažnosť vo vzťahu k nemu neodôvodnil (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok zákonom predpísaných náležitostí.

4. K uzneseniu krajského súdu sp. zn. 4 Tpo 100/2014 z 30. decembra 2014

V tejto časti sťažnosti sťažovateľ namieta svojvoľný a arbitrárny postup krajského súdu. Poukazuje, že rozhodnutie krajského súdu nie je v súlade so zákonom, pretože neboli splnené podmienky na postup podľa § 174 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 180 Trestného poriadku, keďže uznesenie okresného súdu z 26. novembra 2014 bolo vyhlásené tak, ako je uvedené v zápisnici o výsluchu obvineného, čo je v súlade aj s jeho písomným vyhotovením.

Podľa § 174 ods. 1 Trestného poriadku predseda senátu môže osobitným uznesením kedykoľvek opraviť písárske chyby a iné zrejmé nesprávnosti, ku ktorým došlo pri vyhotovení rozsudku a v jeho rovnopisoch, tak, aby vyhotovenie bolo v úplnej zhode s obsahom rozsudku, ako bol vyhlásený. Opravu môže nariadiť aj súd vyššieho stupňa.

O svojvoľu v procese interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákonov a podzákonných úprav by išlo napr. v dôsledku nerešpektovania jednoznačnej kogentnej normy, prílišného formalizmu alebo ak príslušné závery všeobecný súd nezdôvodnil buď vôbec, alebo ak tak urobil celkom nedostatočne, prípadne ak použil dôvody, ktoré v okolnostiach konkrétnej veci nemajú zjavne žiadnu relevanciu. Predpokladom zásahu ústavného súdu v prípade nesprávnej aplikácie práva by bolo, že jej dôsledkom je porušenie základných práv a slobôd sťažovateľa (IV. ÚS 110/09). O svojvoľi pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (I. ÚS 303/06).

Držiac sa doslovného textu citovaného ustanovenia § 174 ods. 1 Trestného poriadku, by sa mohlo zdať, že sťažovateľova námietka je dôvodná a výrok v bode I uznesenia okresného súdu o predĺžení lehoty väzby sťažovateľa nebolo možné opraviť formou opravného uznesenia, hoci zo znenia celého výroku v bode I uznesenia z 26. novembra 2014 je zjavné, že okresný súd sa dopustil zrejmej nesprávnosti v označení posledného dňa predĺženej lehoty väzby. Táto nesprávnosť pritom nevyplývala z počítacej chyby a nemala vplyv na dĺžku lehoty, o ktorú bola výrokom I uznesenia okresného súdu z 26. novembra 2014 väzba sťažovateľa predĺžená. Chyba spočívala v nesprávnom označení roku, v ktorom uplynie posledný deň predĺženej lehoty väzby. Nešlo ani o počítaciu chybu týkajúcu sa skutkových zistení, ktorú nie je možné odstrániť opravou vyhotovenia rozsudku (R 22/1977), a teda sťažovateľ sa nemôže vo svojej argumentácii podporne oprieť ani o toto rozhodnutie.

Ústavný súd nepodáva výklad zákonov, v rámci konania o sťažnosti sa zameriava na posúdenie zlučiteľnosti účinkov ich interpretácie a aplikácie s obsahom základných práv a slobôd. Ústavný súd už v súvislosti s posudzovaním interpretácie zákonov, hoci v inom kontexte, vyslovil, že všeobecný súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale môže a musí sa od neho odchyliť, pokiaľ to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť alebo niektorý z ústavnoprávnych princípov (I. ÚS 306/2010). Interpretácia zákona však nemôže popierať účel a zmysel právnej úpravy a vo svojich dôsledkoch reštriktívne zasahovať do základných práv a slobôd, ktorých rešpektovanie je súčasťou základných princípov právneho štátu. Svoje závery musí súd zároveň presvedčivo odôvodniť.

Vychádzajúc z odôvodnenia uznesenia krajského súdu z 30. decembra 2014, ktoré je citované v I. časti odôvodnenia tohto uznesenia, ústavný súd nepovažuje interpretáciu a aplikáciu § 174 ods. 1 v spojení s § 180 Trestného poriadku vo veci sťažovateľa za svojvoľnú, teda takú, ktorá by v okolnostiach danej veci neprichádzala do úvahy,

prípadne suplovala iný a zároveň jediný možný spôsob opravy zistenej chyby a jej dôsledkom by bol zásah do základného práva sťažovateľa na osobnú slobodu.

Na základe uvedeného ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

V nadväznosti na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu už nebol dôvod zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. marca 2015